

JUFFERSLAANTJE

dijkzone 2 - ontwerp + beplantingsplan

Wandelverbinding Vianen - Beukenlaan - Singellaan - Viaanse Bos

19 maart 2026

janneke.vanwersch@arcadis.com

INLEIDING

Het Jufferslaantje (oranje op de kaart) is van oudsher de verbinding tussen kasteel Batestein en kasteel Amaliastein met daartussen het Viaanse Bos.

Sinds de aanleg van de A2 is deze verbinding onderbroken en wordt het Jufferslaantje nu meer gezien als onderdeel van het ommetje Singellaan-Beukenlaan-Don Velascolaan-Jufferslaantje.

Het Jufferslaantje verschilt qua uitstraling erg van de andere lanen: het laantje is losser qua opbouw, hoge bomen worden afgewisseld met struiken en riet. Het Jufferslaantje is dankzij het struikgewas erg intiem, met af en toe zicht is op de dijk of op de percelen ten zuiden van het laantje.

Het laantje is daarnaast ook veel biodiverser dan de andere twee lanen (die elk uit eenzelfde soort bestaan en in rijen zijn aangeplant).

Tot slot slingert het laantje momenteel lichtjes, in tegenstelling tot de twee andere lanen die recht van structuur zijn.

Er mist een flink aantal volwassen bomen, op plekken waar gaten vallen, zijn veel kleinere bomen teruggeplant. Alle bomen zijn in driehoeksverband aangeplant (ook de oudste bomen).

Het Jufferslaantje heeft hierdoor een andere sfeer dan de andere twee lanen, het is gevarieerder in soorten en veel meer besloten.

Ondanks dat de beplantingsstructuur afwijkt van de andere twee lanen, vormt het Jufferslaantje ruimtelijk een duidelijke wand in het carré.

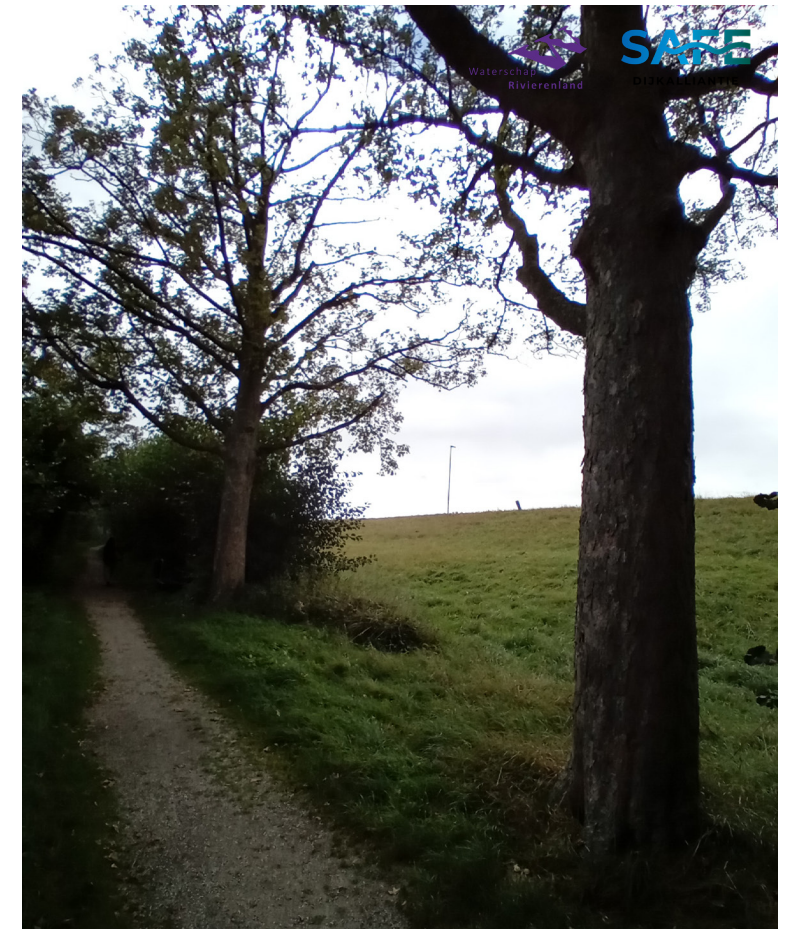
JUFFERSLAANTJE IN BEELD

TOEGANG VANAF HOFPLEIN

ZICHTRELATIE MET ZUIDELIJKE PERCELEN

ZICHTRELATIE MET DE DIJK

BOMEN IN DRIEHOEKSVERBAND

BESLOTEN, INTIEM, STRUIKGEWAS EN ZITGELEGENHEID

WESTELIJKE TOEGANG

ONTWERP JUFFERSLAANTJE

UITGANGSPUNTEN ONTWERP

Er zijn een aantal uitgangspunten voor het ontwerp van het Jufferslaantje:

- Het Jufferslaantje vormt een wand van het carré: Singellaan- Beukenlaan- Don Velascodreef- Jufferslaantje.
- Het Jufferslaantje behoudt de karakteristieke slingers.
- Bij de aansluiting van het Jufferslaantje op het Hofplein dient de zichtrelatie Hofplein-ingang Jufferslaantje zoveel mogelijk intact te blijven.
- Het Jufferslaantje is deels besloten, maar kent ook halfopen delen, waarbij er zichtlijnen over de weilanden van het zuidelijke perceel zijn. Op sommige plekken is er ook visueel contact met de dijk.
- De beeldbepalende hoge bomen (variatie aan inheemse soorten) worden in driehoeksverband aangeplant, waarbij de bomen dicht op het pad geplaatst kunnen worden en er toch ruimte is voor de ontwikkeling van de boomkronen.
- Tussen de bomen staan inheemse heesters van verschillende soorten.
- Door de biodiverse soortkeuzes in zoom-mantel-kern-opbouw behoudt het laantje haar 'losse' sfeer.

- De gasleiding (roze lijn) die haaks door het laantje loopt, heeft een beschermingszone (licht roze) van 4 meter van het hart van de leiding tot de stam van de boom. Er kunnen geen bomen te dicht bij de gasleiding worden geplaatst. Het sortiment heesters en bomen in de nabijheid van de gasleiding wordt in overleg met de Gasunie bepaald.
- Het wandelpad is 1,4 meter breed en de bomen staan 1,5 meter van het pad, heesters staan dicht bij het pad, zodat het laantje niet te 'ruim' wordt en haar besloten sfeer behoudt.
- De oevertalud van de sloot krijgt een gradient tussen de 1:2 en 1:4 ten behoeve van de biodiversiteit.

SCHAAL 1:500

0m 25m 50m 100m

ONTWERP JUFFERSLAANTJE

PRINCIPEPROFIEL

Dankzij het driehoeksverband ontstaat een eindbeeld van een laan met volgroeide boomkronen.

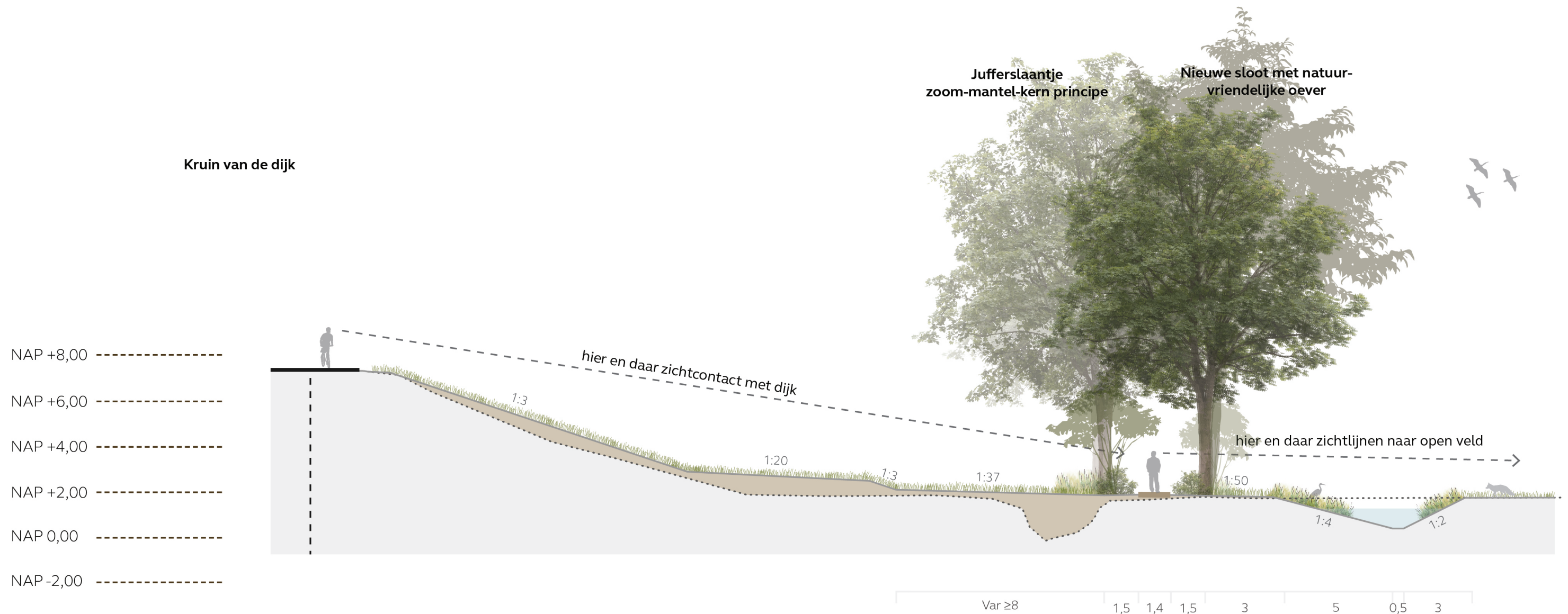
Het Jufferslaantje wordt hersteld met kenmerkende onderbeplanting en doorkijkjes over de percelen in het zuiden. Hier en daar ontstaat een zichtrelatie met (mensen op) de dijk.

Een belangrijk voordeel van het driehoeksverband is dat de afstand van de bomen tot het pad klein is waardoor het profiel minder ruimte inneemt. Tussen de bomen blijft voldoende ruimte over voor heesters en kruiden.

De flauwe oever aan de noordzijde van de sloot, die varieert tussen de 1:2 en 1:4, zorgt bovendien voor meer diversiteit, wat de biodiversiteit langs de sloot aanzienlijk bevordert.

De minimale afstand van de binnenbermte tot het hart van stam van de boom bedraagt 8 meter. Op deze manier is er rekening gehouden met een eventuele verlenging van de binnenberm in de toekomst.

De afstand tussen het hart van de boom en het talud van de oever is minimaal 3 meter, zodat er ruimte is voor beheer en onderhoud.

ONTWERP JUFFERSLAANTJE BEPLANTING IN HET WESTELIJK DEEL

Het westelijk deel van het laantje wordt niet geraakt door de dijkversterking, er ontstaat een drietal ontwerpvarianten:

1. Het westelijk deel van het laantje volledig kappen en het gehele laantje opnieuw aanplanten;
2. De beplanting in het westelijk deel van het laantje volledig in tact laten en de rest van het laantje hierop aan laten sluiten;
3. De bomen in het westelijke deel van het Jufferslaantje, waarvan de levensverwachting lager is dan 15 jaar, gekapt worden. De bomen die blijven staan worden opgenomen in het nieuwe Jufferslaantje en aangevuld met nieuwe exemplaren met een grotere variatie aan soorten.

Er is in overleg met de gemeente gekozen voor de derde variant, waarbij de bomen met een kruis gekapt zullen worden.

ONTWERP JUFFERSLAANTJE

BEPLANTINGSPLAN TOTAALOVERZICHT

Dit beplantingsplan bevat in totaal 38 nieuw aan te planten bomen en 217 heesters.

Biodiversiteit

Om de biodiversiteit, en daarmee de ecologische waarde en veerkracht van het laantje, te vergroten, is er gekozen om een grote verscheidenheid aan gebiedseigen heesters en bomen aan te planten en te kiezen voor biodiverse grasmengsels en oeverbeplanting. Een bijkomend voordeel hiervan is dat het laantje op deze manier minder kwetsbaar is bij het uitbreken van ziektes. Er wordt, waar mogelijk, gewerkt met een zoom-mantel-kern-opbouw.

De bomen in het westelijk deel van het laantje met een lange levensduur die niet geraakt wordt bij de dijkversterking, worden ingepast in het nieuwe beplantingsplan.

NB de Gasunie is betrokken bij de soortkeuzes rondom de te kruisen gasleiding.

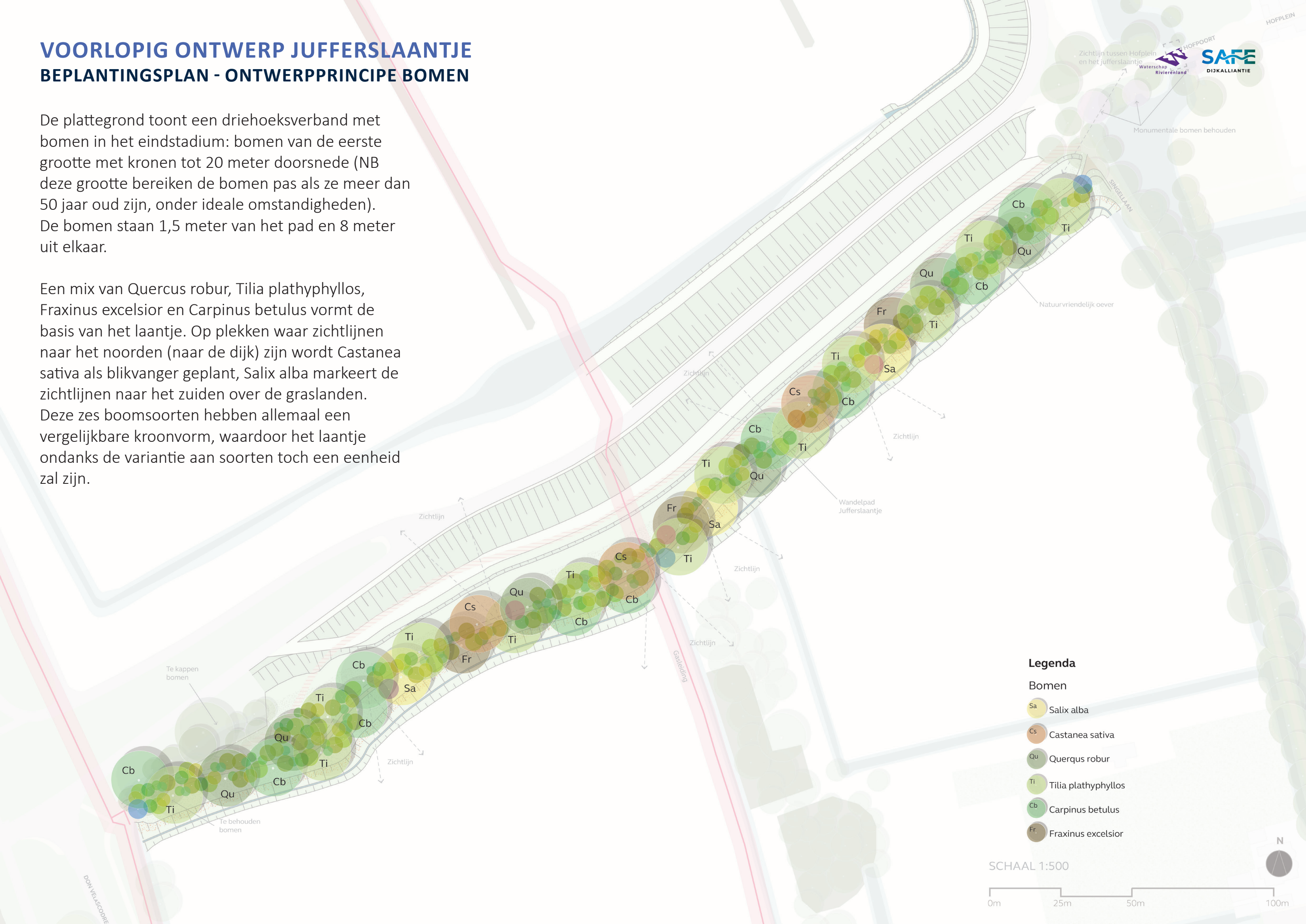

VOORLOPIG ONTWERP JUFFERSLAANTJE

BEPLANTINGSPLAN - ONTWERPPRINCIPE BOMEN

De plattegrond toont een driehoeksverband met bomen in het eindstadium: bomen van de eerste grootte met kronen tot 20 meter doorsnede (NB deze grootte bereiken de bomen pas als ze meer dan 50 jaar oud zijn, onder ideale omstandigheden). De bomen staan 1,5 meter van het pad en 8 meter uit elkaar.

Een mix van *Quercus robur*, *Tilia platyphyllos*, *Fraxinus excelsior* en *Carpinus betulus* vormt de basis van het laantje. Op plekken waar zichtlijnen naar het noorden (naar de dijk) zijn wordt *Castanea sativa* als blikvanger geplant, *Salix alba* markeert de zichtlijnen naar het zuiden over de graslanden. Deze zes boomsoorten hebben allemaal een vergelijkbare kroonvorm, waardoor het laantje ondanks de variantie aan soorten toch een eenheid zal zijn.

ONTWERP JUFFERSLAANTJE

BEPLANTINGSPLAN - ONTWERPPRINCIPE HEESTERS

De bomen worden afgewisseld met zowel hoge als lage heesters met een plantafstand van 2.5 tot 4.0 meter. De heesters worden in groepen (van 3, 4 of 5 soorten) van verschillende soorten georganiseerd. Van elk van deze groepen bestaan meerdere soortencombinaties die de biodiversiteit en de ecologische veerkracht van het laantje vergroten.

Plekken van waaruit zichtlijnen over de zuidelijke percelen of zichtrelaties met de dijk zijn gesitueerd worden geaccentueerd met een opvallende heestersoort (meerstammig aangeplante kleine bomen) die bijvoorbeeld een opvallende bloei heeft of opvallende vruchten draagt (bijvoorbeeld *Viburnum opulus*, *Sorbus aucuparia*, *Sambucus nigra* en *Alnus glutinosa*).

Om de wortelzones van de bomen te beschermen worden de heesters niet in een straal van 4 meter rond de stam aangeplant.

Legenda

- a. *Crataegus monogyna* / *Crataegus laevigata*
b. *Euonymus europaeus* /
c. *Rosa rubiginosa*
- a. *Salix caprea*
b. *Cornus mas*
c. *Rhamnus cathartica*
- a. *Crataegus monogyna* / *Crataegus laevigata*
b. *Cornus mas*
c. *Euonymus europaeus*
d. *Cornus sanguinea*
- a. *Salix caprea*
b. *Crataegus monogyna* / *Crataegus laevigata*
c. *Rhamnus cathartica*
d. *Rosa rubiginosa*
- a. *Salix caprea*
b. *Crataegus monogyna* / *Crataegus laevigata*
c. *Cornus mas*
d. *Cornus sanguinea*
e. *Euonymus europaeus*
- a. *Crataegus monogyna* / *Crataegus laevigata*
b. *Salix caprea*
c. *Rosa rubiginosa*
d. *Cornus sanguinea*
e. *Cornus mas*

Meerstammige bomen

- Vi *Viburnum opulus*
- So *Sorbus aucuparia*
- Sam *Sambucus nigra*
- Al *Alnus glutinosa*

SCHAAL 1:500

